

EVANGELIUM V KORINTĚ

Původ materiálu

Pfannová Hana, redigoval Tomáš Trusina

Pořadí v lekci

23

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

a) shrnutí a motivace „pro Teofila“

Teofil může přijít s otázkou, jestli má vůbec cenu chodit s Ježíšovým příběhem mezi lidi, když ho stejně neberou. Zajímají je jejich kšefty, bohatství, z náboženství se zajímají leda o zajímavé zvláštnosti. Lukáš mu jako odpověď vykládá příběh o Pavlově zvěstování v Korintu. V tomto velkoměstě se také nejdříve zdálo, že se tu Pavel utopí v množství lidí, rozlišených zájmů, názorů, náboženství...

b) motivace pro mladší školní věk:

S mladšími dětmi můžete začít pracovním listem č. 23: Dáte dohromady vzkaz – povíte si, kdo to byli Akvila a Priska, kde s nimi Pavel začal spolupracovat – a proč a komu řekl ono vyluštěné poselství.

c) motivace pro střední a starší věk:

Už jste se stěhovali? Už jste přecházeli do nového prostředí? (školka – škola a pod.) Co všechno jste ztratili? Co všechno bylo jiné, nové?

(Navržená motivace pomůže ujasnit, že odchod ze synagogy znamenal ztrátu známých jistot a vyžadoval odvalu. Důvodem je ovšem ukřižovaný Kristus. On se potom – jako Vzkříšený Pán – k Pavlově kroku přiznává a povzbuzuje ho k dalšímu zvěstování)

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

– **Korint** – přístavní město u průplavu mezi poloostrovem Peloponés a pevninou, sídlo římského prokonsula. Charakteristický pro něj byl pohyb a výměna zboží všeho druhu, včetně nejrozličnějších náboženských kultů. (Více – např. Biblický slovník, nebo <http://cs.wikipedia.org/wiki/Korint> římské období). Je to zatím největší město na Pavlových zvěstovatelských cestách. Vzhledem k jeho významu se nabízí téma "evangelium v metropoli."

– **Klaudiův edikt a jeho funkce ve vyprávění** – Klaudiova vláda byla židům příznivá, několika edikty jim zajistil, že mohou dodržovat ustanovení Zákona. Pouze z Říma je r. 52 zapudil, podle některých autorů byly důvodem i nepokoje, když někteří židé uvěřili „v Chresta“ (Krista).

Zmínka o dobře datovatelném ediktu propojuje příběh Skutků s „obecnými dějinami“. Příběh spásy souvisí s příběhem světa (srv. Lk 2,1n). Zároveň se tu – při zmínce o císaři a jeho ediktu – dostává do čtenářova obzoru politická moc, s jejímiž představiteli jsou od Tessaloniky nositelé evangelia konfrontováni. Tuto rovinu doporučujeme zvýraznit zejména v příštím vyprávění. Dnes můžete zdůraznit, že v rámci samotného příběhu Skutků Lukáš v Korintě svede dohromady ty, kteří „nepochodili“ v Aténách (centru helénské moudrosti a náboženství) a v Římě (politickém centru říše).

– **Akvila a Priska** – jsou jako spolupracovníci zmíněni i v listech Pavlových (podle Ř 16,3-4 jim jsou zavázány sbory z pohanů!). Zde jsou zároveň spolupracovníky v řemesle, při obživě. Jde o obvyklý rabínský model: řemeslem se vydělává na výklad. Farizeové byli zvyklí žít v vlastní práci jako „drobní živnostníci“, kdežto pro antické vnímání je vyzdvižení práce jako běžného způsobu obživy neobvyklé. Zmínka, že ten, kdo veřejně vystupuje jako uznávaný řečník, si „vydělává rukama“, mohla helénskému čtenáři pohoršit.

– **každou sobotu (šabat)** v. 4. – v synagoze – oslovoval Židy i Helény/Řeky, tj. pohany. Ani zde „nepřeskakuje“ Izrael (viz Sk 16,13; 17,2). Dodržuje šabat, respektuje „izraelský půdorys“, ale šabat užívá pro svědectví, kterým se neobrací jen k židům, ale i k pohanům. Oslovuje ty, kteří se možná shromažďovali jako sympatizanti, nicméně zůstávali zatím mimo dosah mesiášských zaslíbení.

– **dosvědčoval, že Pomazaný/Christos/Mesiáš je Ježíš** (v. 5) – titul Kristus zaznívá u samotného Pavla ve vztahu ke kříži (1Kor 1,22), kdežto Pán odkazuje na Vzkříšeného. Vzhledem k tomu, že je toto dosvědčování adresováno židům, můžeme ho chápat podobně jako v Tesalonice a Beroji – tedy na základě zvěsti Písma, tj. Zákona a Proroků (Sk 17,2.11). **Tato mesiášská interpretace SZa** je přitom katecheticky významná pro nás - jako potomky křesťanů z pohanů. Učí nás zakreslit evangelium o Ježíši do starozákonních souvislostí.

Je-li v této souvislosti řeč o „Ježíši“, míní se především „skandální vyústění“ jeho příběhu – ukřižování. Apoštol dosvědčoval, že už starozákonní zvěst o Božím mesiášském služebníkovi dobře hovoří pro to, aby i tak nábožensky pohoršlivá skutečnost, jako poprava na kříži, byla vyložena v mesiášském, tj. spásném smyslu. Tak jako se ve zvěsti proroků Bůh přiznával k pohoršlivě trpícím a odmítaným postavám, přiznal se i k Ježíši.

– **listy Korintským** – do sboru, který tu apoštol založil, napsal několik listů, které máme zachovány jako 1. a 2. list Korintským. Jejich spojitost s Lukáš na ně přímo neodkazuje ani z nich necituje. Na druhé straně Lukáš dobře ví a výslovně právě v korintském oddíle uvádí, že Pavel zvěstuje „Židům i Řekům“ (Sk 18,4) a že Pavel tu vede spor v otázce Ježíšova „kristovství“, totiž mesiášství ukřižovaného (v. 5-6). To nám snad dovoluje, abychom tento oddíl chápali jako svého druhu rozvedení 1Kor 1,18-25, zejména v otázce pohoršení, které vzbuzuje „Kristus ukřižovaný“ (viz předchozí odstavec).

– **odpor vůči Pavlovým výkladům** (v. 6) vypravěč charakterizuje nejen jako polemiku, ale přímo jako rouhání vůči Bohu (blasfémii). Asi je správné připomenout, že jako nábožensky pohoršlivé vníviděl apoštol sám i svoje zvěstování a nebál se toho. Na odpor bereaguje apoštol prokletím či mocensky, ale **prorockým gestem** – „vyrazil prach“ ze svého pláště na znamení, že s nimi nechce mít nic společného (viz Mt 10,14). Prorocký přístup ovšem naznačuje - o ukřižovaném mesiáši nelze zvěstovat mocensky, ale jen s vnitřním přesvědčením, že tak to chce Vzkříšený.

– **„krev vaše na hlavu vaši“** je **prorocký komentář**, který vychází z pověření proroka Ezechiele (srv. Ez 33,4.7-9). Touto formulí ten, kdo byl v určité chvíli vybrán k určitému poslání, přenáší odpovědnost za přijetí své zvěsti na hlavy posluchačů. Pavel splnil Pánem uložené poslání vyřídit evangelium. Jestliže jej posluchači ze synagogy odmítli, vydali se (v prorockém pohledu) soudu. V případě neřádného vyřízení evangelia by odpovědnost za to, že posluchači odmítli zvěst o záchraně a vystavili se záhubě, padla na pověřeného svědka (jako by prolil jejich krev). V případě řádného vyřízení zvěsti padá odpovědnost na ně, nikoli na toho, kdo byl pověřen.

Užití citace napovídá: zvěst o Mesiáši je třeba vzít „smrtelně vážně“ – jak ze strany to toho, kdo jí je pověřen, tak ze strany posluchačů. Nejde o neškodnou náboženskou konverzaci či spekulaci.

– **odpoutání od synagogy** (vv. 7-11) – Pavel odešel, dosl. *odst?hoval* se ze synagogy a přenesl sídlo svého zvěstování k Justovi, bohobožnému příteli židů z pohanů. Jako první uvěřivší je ovšem jmenován **Krispus**, představený synagogy. Uvěřil „s celým domem“ (zmínka je typická pro druhou Pavlovu cestu – viz Lydie, žalářník). Vypravěči záleží na tom, že odchod neznamená vytvoření společenství uzavřeného někdejším spolubratřím. Celé líčení je ozvěnou toho, jak náročný byl rozchod rané církve se synagogou (podrobněji viz Úskalí).

To dokládá i „**povzbuzení ve snu**“, které se ve Sk objevuje vždy, když je třeba posunout příběh zvěstování evangelia do nového kontextu, do odlišných poměrů.

Vzkříšený povzbuzuje Pavla **Neboj se – mluv a nemlč – já jsem s tebou**, což je slovo, které má souvislosti v tak klíčových pasážích Tóry a proroků. Tento výrok zařazuje úkol zvěstovat evangelium do základní linie událostí lidu víry a příběhu spásy. Příběh Boha, který takto povzbuzoval praotce (Gn 15,1; 26,24; 28,13), Mojžíše (Ex 3,12) a proroky (Iz 41,10; 43,5), pokračuje teď dál díky „mluvení“ odvážných svědků Vzkříšeného Pána. Pavel toto povzbuzení slyší poté, co se rozhodl pro radikální řez: opustit synagogu – a vykládat Písmo a kázat o Mesiáši mimo zavedené náboženské prostory.

- **mnohý lid** je adresátem (18,10) - rozumí se pohané.

– **údaj o délce působení** – jeden a půl roku – dosvědčuje, že se tu zadělává na trvalou záležitost (v Korintě 1,5 roku, v Efezu 3)

3. FORMULACE TÉMATU

V metropoli jako je Korint to žije. Život pohlcují obchod, honba za ziskem, zábava, vzrušení z nového a neznámého. Ale evangelium je uprostřed toho všeho třeba vzít naprosto ("smrtelně") vážně.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

– **vaše krev na vaše hlavy** – nejde o pomstychtivý výrok ve smyslu „můžete si za všechno vaše příští utrpení“. Jde o citaci z Ezechiele, jejíž autor počítá s tím, že této souvislosti jeho posluchači porozumí: že tedy vědí, jakou odpovědnost měl ve starozákonním Izraeli „strážný“ (viz Ez 33) a že ho čekala „vzporná reakce“ (Ez 2,5). Ukazuje se tu, že kniha Skutků počítá se čtenáři obeznalými se SZ (spíše než s křesťany z pohanů s křesťany z prostředí helenizovaných židů). V tomto smyslu patří citát do sféry „písmáckých sporů a argumentů“ mezi nedávno „rozvedenou“ synagogou a církví. Takto si křesťané z tohoto okruhu zdůvodňovali, proč bylo oprávněným krokem opustit synagogu a postavit se jako církve na vlastní nohy. (Že to chtělo odvalu, dokládá i citát „neboj se“ – viz Sk 18,9). Pozdější užití tohoto a podobných novozákonních citátů ke zdůvodnění násilí páchaného na Židech,

pogromům a antisemitismu je hrubým zneužitím – a dokladem toho, jak rychle církev přestala rozumět své vlastní Bibli.

– **vztah církve a Izraele**, shromáždění lidu Kristova a synagogy nabývá v tomto textu nové podoby – církev a její zakládající svědkové přebírají poslání uložené Izraeli. Nejde zřejmě ještě o čistou „substituci“, tedy nahrazení (církev je tu místo Izraele), ale rozhodně už je tu k tomuto vymezení náběh. Dnes, poté co křesťané různých vyznání opanovali prostor, víme, jak zhoubné to přineslo důsledky. Pro lid synagogy (předsudky, nepřátelství, genocidy), ale i pro lid Kristův: zapomněl svá východiska kontrolovat starozákonním zakořeněním prorockých zaslíbení a hrozeb.

Tohle všechno ovšem sotva může řešit Lukáš s Teofilem v jednom vyprávění. Něco však přece jen řešit mohou: Teofil se např. může zhrozeně ptát, Cos to tady napsal Lukáši o té krvi? Lukáš mu to stručně vyloží, načež Teofil zareaguje: Co se stane, až „my křesťané“ nebudeme znát pořádně SZ: nebude to znamenat, že nebudou rozumět čtenáři ani tvému vyprávění, Lukáši? Ale tak hluboko přece nikdy neklesnou, může „naivně“ namítat Lukáš.

– nemělo by zaniknout, že **Lukášovo vyprávění upozorňuje na neskladnost zvěsti o Mesiáši Ježíši v jakémkoli tradicionalistickém prostředí** „majitelů pravdy“. Těmi mohou být dobře i křesťané, kterým se skandálnost kříže podařilo vyretušovat zbožnou dogmatikou i písněmi. Povzbuzující „Neboj se“ zní naopak všem, kdo s evangeliem přicházejí na nová místa, překračují hranice zaběhlých tradic, epoch, zvyků.

– **nesnažte se křesťany představit jako tolerantní**, kdežto ostatní jako ty, kdo se pobuřují nad malichernostmi (např. muslimové). Bláznovství kříže je vždycky znova oříškem i pro křesťany, protože bere půdu pod nohama každé duchovní pýše a nadřazenosti.

5. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky a osnova pro **mladší** věk:

I. Motivace – pracovní list

II. Kde se vzali a co uměli Akvila a Priska

III. Kde s nimi Pavel začal spolupracovat

IV. Co znamená Pavlův vzkaz

V. Na novém místě přichází Pavlovo kázání poslouchat mnoho nových posluchačů

b) poznámky a osnova pro **střední a starší** školní věk:

V rámci dnešního vyprávění doporučíme soustedit se na „skandálnost“ Ježíšova mesiášství a na Pavlovu odvahu zaít na novém místě. Motivy, související se vztahem k úad, ponechejte do příštího pokračování.

I. Motivace

II. Teofil: Nemělo by se o Ježíši vykládat tak, aby to hned nevyvolávalo odpor?

III. Lukáš: V Korintě to chvíli vypadalo, že si apoštol našel „slušnou práci“

IV. Pravidelné výklady v synagoze

V. Mesiášství Ježíše pobuřuje majitele pravdy – odpor vůči Pavlově zvěsti

VI. Pavel odchází k „bezbožným“ sousedům

VII. Dosavadním posluchačům Pavel dosvědčuje, že se připravili o zvěst záchrany

VIII. Vzkříšený povzbuzuje Pavla

IX. Práce na novém místě má odezvu i trvání

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDEŇKA ŠORMA

S obrázkem je tentokrát lepší pracovat až po vyprávění. Není to ale jediná možnost – svůj výklad můžete také přerušit ve chvíli, kdy má Pavel reagovat na rouhání židů v Korintě s tím, že Pavlovu odpověď mají děti v obrázku nalézt.

K úkolu z obrázku: Pravou polovinu odstříhnete a rozstříháte podle čar na samostatné proužky. Levou nastříháte odzdoila jen ke koncům čar. Volné proužky potom protkáte levou polovinou tak, aby žádné písmenko nezůstalo zakryté. Tak vznikne nápis. Pokud chcete úkol starším dětem ztížit, můžete volné proužky odstříhat předem a dát jim je tak, aby nebyly seřazeny přesně za sebou.³⁵

7. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstup: Bůh je naše útočiště i síla, ve všeliké soužení pomoc vždycky hotová. Hospodin zástupů jest s námi, hradem vysokým jest nám Bůh Jákobův. AMEN. (Ž 46,2.12)

8. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Naskládadejte dohromady různé populární a oblíbené hračky a mezinárodní biblí. Ptejte se dětí, co patří k jejich nejoblíbenějším, aby ani za nic nevyměnily... Potom můžete ukázat na obrázkovou biblí, že je důležitá pro vás, i když třeba mezi parádnějšími hračkami zaniká.

Ale právě od Pavla víme, že příběh o Ježíši nezanikde ani mezi oblíbenějšími a pitažlivějšími věcmi. Ani Pavel to sním neměl lehké. V městě Korint se zdálo, že nemá šanci uspět. Byl tam nnejdřív sám. Ale našel si kamarády, přátele. S nimi pracoval, šil stany, prodával obchodníkům, kteří Korintem procházeli. Šili poctivě, obchodníci to od nich rádi kupovali.

Pavel také chodil vyprávět o Ježíši - svým bratrům židům. Vyprávě stejně poctivě, jako když šil stany. Ale když jim začal říkat - nejdůležitější na Ježíši je, že šel na kříž - nelíbilo se jim to ani trochu. A když jim Pavel připomenul - vždyť i v naší biblí se píše o Božích vyvolených, jak trpěli a jak je naši otcové odmítali (Josefa,...) - začali se na něj zlobit ještě víc.

Pavel se trápil - kam teď půjdu? Tady je kostel, kde se vypráví o Bohu Abrahama, Mojžíše, Davida, proroků... Venku ve městě mne určitě brát nebudou. To si mám místo toho ušít nějaký stan?

Ale Ježíš mu ve snu - jako měl kdysi odmítaný Josef - řekl: Neboj se jít pryč. Klidně si ušij stan - neboj se odejít mezi lidi, kteří o Hospodinu neví ani toršku. Jen jim pěkně vyprávěj.

A tak Pavel sebral odvahu a šel. Nemusel si ani šít stan. Našel se další přítel, Titus Justus - který se ho nebál pozvat k sobě domů. Měl velký dům s krásným nádvořím - tam Pavel vyprávěl. A zdůrazňoval - to co dává Bůh - radost, naději, odpuštění - smíte vzít vážně. Ježíš to vzal tak vážně, že kvůli tomu i umřel na kříži. Je to krásný dar. Pro každého. Jedno, odkud jste zrovna přišli - jestli jste chudí nebo bohatí, svobodní nebo otroci, jestli se vám daří obchody nebo vám ztroskotaly lodě v bouři na moři. Každý mu můžete věřit. Každý může přijmout naději. Je to dar.

Pavla chodilo poslouchat na ten krásný dvůr čím dál víc lidí. A tak vznikl sbor v Korintu.

9. VYPRÁVĚNÍ PRO STŘEDNÍ ŠKOLNÍ VĚK

I. MOTIVACE

Máte chuť vyprávět o tom, že chodíte do kostela a že věříte v Pána Boha, v Ježíše, dětem a lidem, o kterých víte, že se vám budou smát? Že tomu nebudou vůbec chtít rozumět? Nebo že se jim bude zdát, že jste se zbláznili? Co myslíte, nenašel by se nějaký způsob, jak o Ježíši vyprávět tak, aby byli všichni hned zaujati? Aby se chtěli dozvědět o něm víc, aby toužili po tom věřit, že on je i jejich Spasitel?

II. PAVEL V KORINTĚ

Z Athén, města filosofů, umělců i chrámů, přišel PAvel do Korintu. Bylo to hlavní město Achaje (Řecka) Do jeho tří přístavů přijížděly lodě se zbožím z celého světa. Na náměstích veliká tržiště, na každém rohu chrám, spousta bohatých lidí, lačných zábavy a povyražení Tolik různých lidí z mnoha zemí... a teď do toho přišel apoštol Pavel.

Z čeho bude Pavel živ? Nemá tu nikoho, kdo by ho s láskou a rád podporoval. Ale Pavel byl zvyklý vydělávat si na živobytí vlastní prací. Uměl šít stany. Brzo se v Korintě seznámil s Židem Akvilou a jeho ženou Priscillou. Ti dva museli na příkaz císaře opustit svůj domov v Římě právě proto, že byli Židé. Pavel se s nimi spřátelil. Akvila a Priscilla měli stejné řemeslo jako Pavel, také šili stany. Jak je to dobré, když člověk najde v cizím městě blízké lidi, s kterými může spolupracovat!

III. SOBOTY V SYNAGOZE

Každou sobotu chodil Pavel v Korintě do synagogy. Pavel tam nepřicházel jako nějaký cizí člověk. Jako Žid tam byl přece doma. Od dětství v synagoze vyrůstal, četl a studoval Písmo. Navštívit v cizím městě synagogu bylo pro Žida stejné, jako když my na dovolené jdeme do kostela v cizím městě nebo vesnici. Taky se tam vlastně brzy cítíme jako doma.

Jenže Pavel nechodil do synagogy poslouchat výklady jiných učitelů. On sám si bral slovo a vykládal Písmo. To tam bylo obvyklé, tak to mnozí dospělí mužové dělali. Něco však bylo na

Pavlových kázáních úplně jiné. Když Pavel mluvil o příbězích z Písma, přidával vždycky odvážně příběh o Ježíši a jeho ukřižování. A dodával - tak jako v příbězích Písma odmítali Josefa, Mojžíše, Davida, odmítli v Jeruzalémě Ježíše. Ale já věřím, že on je ten pravý Mesiáš, kterého slibovali proroci.

IV. PAVEL VYVOLÁVÁ ODPOR

Ježíš a Mesiáš? To bylo pro mnoho posluchačů v synagoze naprosto nepřijatelné. Ten, co skončil na kříži jako zločinec? Odsouzený, poplivaný, ponížený? To přece nemůže být Mesiáš, ten očekávaný Zachránce, o kterém mluvili proroci. Ten přece bude vypadat úplně jinak! Pavlův Ježíš umřel a nic se na světě nezměnilo. A že byl vzkříšen z mrtvých a žije? No, to už se Pavel asi úplně zbláznil. Zachází si s MOJŽÍŠEM a proroky jak se mu to hodí. To není možné.

Posluchači v synagoze se proti Pavlovi vzbouřili. Posmívali se mu a i o Ježíši vedli urážlivé řeči. Pavel jim proto řekl: „Mesiáš, kterého čekáme, už přišel. Ale jestli to nechcete slyšet, jestli ho odmítáte, je to vaše vina. Udělal jsem, co jsem mohl. Dál o něm budu vykládat těm, kdo o něm chtějí slyšet. Co bylo potřeba, jsem vám vyřídil.“

V. PAVEL OPOUŠTÍ „DOMOV“ A NAJDE JINÝ

Pavel přestal chodit do synagogy. Vzdal to. Viděl, že tam jeho kázání nemá žádný ohlas. Ale nevzdal se úplně. Hledal jiné místo a jiné lidi, kterým by mohl o Ježíši vyprávět. A našel ho hned vedle synagogy, v domě Tita Justa. Titus kdysi vůbec Pána Boha neznal, ale pak v něj uvěřil. Pavel mu otevřel, co dává Kristus. A Justus Pavlovi a dalším otevřel svůj dům. Lidé se tu scházeli a poslouchali Pavla. Mezi prvními, kdo uvěřili v Ježíše, byl představený synagogy Krispus a celá jeho rodina. Takže přece jen ze Židů někdo uvěřil! I mnozí další korintští obyvatelé uvěřili a dali se pokřtít.

VI. POVZBUZENÍ

Pavel tedy přestal zvěstovat Židům, opustil ty, kdo mu byli nejbližší. Poznal, jak je těžké přesvědčit lidi, kteří jsou si jisti svou pravdou a nechtějí se otevřít ničemu novému. Nechtějí se nechat překvapit. Pavel se trápil. Udělal to správně, že s nimi přestal číst Písma? Je to správné, že se s nimi rozešel? Že Večeři Páne slaví úplně s jinými lidmi?

Jednou se v noci Pavlovi zdál sen. Vzkříšený Pán mu říká: „Neboj se. Mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. V tomto městě je ještě mnoho lidí, kteří ke mně patří.“

Možná právě to potřeboval Pavel v té chvíli slyšet. „Neboj se, mluv, já jsem s tebou.“ Tohle přece slyšel Abraham, Mojžíš, Jozue, Izaiáš! To znamená, že jsem na dobré cestě!, zaradoval se Pavel.

VII. ROK A PŮL V KORINTĚ

Zůstal v Korintě rok a půl. Záleželo mu na lidech, kteří uvěřili v Ježíše a dali se pokřtít. Dál je učil a věnoval se jim.

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, otevírej si nás, p?ekvapuj nás tím, jaký opravdu jsi. Dávej nám odvahu o tob? mluvit i tam, kde nám t?eba nebude nikdo rozum?t. A povzbuzuj nás jako Pavla, a? se nemusíme bát, vždy? ty jsi s námi. Amen.

10. PODNĚTY PRO ROZHOVOR

– obrázek synagogy, Korintu a jeho památek (např. ilustrovaný NZ)

? Může dnes slovo o ukřižovaném Kristu někoho pobouřit? Může pobouřit – úspěšného sportovce – fanouška fotbalového klubu – bohatého podnikatele – fanoušky Madonny – posluchače nedělního kázání? Čím by mohlo pobouřit?

- Mají si křesťané a kazatelé dávat pozor na jazyk? Kdy a proč?
- Víte, kdy se naposled ozvali představitelé křesťanů, že jsou něčím pobouřeni?
- Víte, kde je vašem okolí synagoga? Je prázdná nebo jsou v ní shromáždění? Kdo má odpovědnost za to, že se vyprázdnila?

11. A ještě se ohlédněte...

A co vaše skupinka? Budete s ní spíš řešit ostych z velkoměsta? Nebo šít stany a nacházet přátele u práce? A dochází ještě dětem, že kříž v Pavlově podání je náboženská provokace, i když dnes visí v každém kostele? Které důrazy z přípravy zvolíte?

Odkaz na pracovní list

[23 Evangelium v Korintě](#)

Odkaz na píseň

[Z přetěžkého kříže, který nesl Pán](#)

[Kdož by chtěl erbován býti \(EZ469\)](#)

[Ty víš \(SV348\)](#)

[Proč pro Krista neměli místa \(SV269\)](#)

[Široká brána \(SV140\)](#)

[Jezu Kriste, štědrý kněže](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Skutky](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 18,1–11](#)